

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 267g/2023

privind excepția de neconstituționalitate a unor
prevederi din Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 6 iulie 1995
privind organizarea judecătorească

(competența teritorială a Curții de Apel Comrat [2])

CHIȘINĂU

18 ianuarie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 7 decembrie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 18 ianuarie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvântului „Cimișlia” din Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ridicată de dl Ion Negură, parte în dosarul nr. 10r-81/2023, pendinte la Curtea de Apel Comrat.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători de la Curtea de Apel Comrat format din dnii judecători Ștefan Starciuc, Grigori Colev și Dmitrii Fujenco, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 12 mai 2022, dl Ion Negură a formulat o plângere împotriva ordonanței Procuraturii Cimișlia de refuz al pornirii urmăririi penale, care a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, din 22 septembrie 2023. Această încheiere a fost contestată cu recurs de către dl Ion Negură.

4. În cadrul examinării cererii de recurs, dl Ion Negură a ridicat excepția de neconstituționalitate a cuvântului „Cimișlia” din Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

5. Prin încheierea din 29 noiembrie 2023, Curtea de Apel Comrat a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 115 Instanțele judecătorești

„(1) Justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

(2) Pentru anumite categorii de cauze pot funcționa, potrivit legii, judecătorii specializate.

(3) Înființarea de instanțe extraordinare este interzisă.

(4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică.”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească sunt următoarele:

Articolul 35 Curțile de apel

„(1) Fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătorii.

(2) Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sunt prevăzute la anexa nr. 3.”

Anexa nr. 3 Curțile de apel și judecătoriile din circumscripțiile acestora

Curtea de Apel	Judecătoriile din circumscripția curții de apel	Localități de reședință
[...]	[...]	[...]
Comrat	Comrat	Comrat
	Cimișlia	Cimișlia

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției susține că dreptul de acces la justiție implică obligația pozitivă a statului de a asigura în mod efectiv posibilitatea oricărei persoane de a-și prezenta cauza în fața unei instanțe judecătorești. Acest fapt nu este realizat în cazul persoanelor din circumscripția Judecătoriei Cimișlia, deoarece ele sunt obligate să se deplaseze la Curtea de Apel Comrat. Deplasarea cetățenilor le creează anumite impedimente în cazul examinării cererilor, incomodități cauzate de transportul public, de timpul necesar pentru a ajunge în orașul Comrat. În aceste condiții, autorul excepției susține că necesitatea deplasării justițiabililor la Curtea de Apel Comrat le afectează dreptul de acces la justiție.

9. Prin urmare, autorul excepției pretinde că prevederile contestate contravin articolelor 20 și 115 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ține de competența Curții Constituționale.

12. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces și este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea unui recurs împotriva unei încheieri a judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, prin care a fost respinsă o plângere împotriva unei ordonanțe a procurorului de refuz al pornirii urmăririi penale. Încheierea în discuție a fost contestată cu recurs la Curtea de Apel Comrat. Prevederea contestată reglementează judecătoriiile din circumscripția Curții de Apel Comrat. Curtea admite că instanța de apel ar putea aplica prevederile contestate la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă cuvântul „Cimișlia” din Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească. Acest cuvânt a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate în cazul sesizării nr. 160g/2023, prin raportare la critici identice de neconstituționalitate și ridicată de același autor, fiind pronunțată Decizia nr. 170 din 7 decembrie 2023.

15. De principiu, verificarea anterioară a constituționalității normelor atacate nu constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al aceluiași prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. Așadar, Curtea va verifica dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (a se vedea DCC nr. 150 din 7 noiembrie 2023, § 17).

16. Analizând argumentele autorului excepției în prezenta cauză, Curtea reține că acesta nu a prezentat argumente noi care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea excepției de neconstituționalitate. În decizia menționată anterior, Curtea a subliniat că exercitarea dreptului de acces la justiție poate avea loc într-un anumit cadru legal, prestabilit de legislator, cu respectarea anumitor exigențe. Articolul 20 din Constituție, corespondent al articolului 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, nu acordă persoanei dreptul de a alege competența teritorială a unei instanțe judecătorești (a se vedea *Jorgic v. Germania*, 12 iulie 2007, § 65; *Khodorkovskiy și Lebedev v. Rusia* (nr. 2), 14 ianuarie 2020, § 421). Curtea a reținut că, potrivit articolelor 72 alin. (3) lit. e) și 115 alin. (4) din Constituție, ține de prerogativa legislatorului de a stabili competența teritorială a instanțelor de judecată, inclusiv a judecătoriilor incluse în circumscripția Curții de Apel Comrat. Curtea a notat că includerea Judecătoriei Cimișlia în circumscripția Curții de Apel Comrat nu afectează competența deplină a instanței ierarhic superioare de a examina litigiile, sub toate aspectele. Totodată, dreptul de acces la un tribunal nu este afectat prin necesitatea deplasării persoanei la Curtea de Apel Comrat. Autorul excepției și persoanele din categoria sa ar putea apela, în asemenea situații, la un apărător care activează în circumscripția instanței judecătorești. De asemenea, Curtea a observat că autorul sesizării a ridicat excepția de

neconstituționalitate în fața unei instanțe de recurs care are competența deplină de a examina plângerea formulată pe baza articolului 313 din Codul de procedură penală. Acest fapt confirmă exercițiul efectiv al dreptului de acces la instanța de judecată. Așadar, Curtea a reținut că textul contestat de autorul excepției nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil, garantat de articolele 20 și 115 din Constituție (a se vedea §§ 18-22).

17. Așadar, de vreme ce nu au intervenit elemente noi care să provoace reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele menționate din Decizia nr. 170 din 7 decembrie 2023 rămân valabile și în prezenta cauză.

18. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvântului „Cimișlia” din Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, ridicată de dl Ion Negură, parte în dosarul nr. 10r-81/2023, pendinte la Curtea de Apel Comrat.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 18 ianuarie 2024

DCC nr. 1

Dosarul nr. 267g/2023